



TECVİD - KUR'AN TARİHİ – İLMİHAL SORULARI VE CEVAPLARI

Abdülhalim Garip / 05335520813

S.1. **Tashih-i Huruf** ne demektir?

C.1. Harfleri doğru telaffuz etmektir. Kur'an harflerini okurken Maharic-i Huruf ve Sifat-ı Huruf'a uygun olarak doğru telaffuz etmeye **Tashih-i Huruf** denir.¹

S.2.....مَخَارِجِ الْحُرُوفِ سَبْعَةٌ عَشْرٌ.....صِفَاتُهَا جَهْرٌ وَرِخْوٌ مُسْتَفِئٌ

C.2. İmam-ı Cezeriye aittir. İmam-ı Cezeri'nin Tayyibe'sinin mukaddimesinde Meharicül Huruf ve sıfatı Hurufun ilk beyitleridir.²

S.3. Tecvidin Arapça tanımı nedir?

التَّجْوِيدُ: إِعْطَاءُ الْحُرُوفِ حَقَّهَا مِنْ كُلِّ صِفَةٍ وَمُسْتَحَقَّهَا وَرَدُّ كُلِّ وَاحِدٍ لِأَصْلِهِ³

S.3. **Tecvid:** Harflerin sıfat yönüyle hakkını ve müstahakkını vererek her bir harfi aslına götürmektir. Bu tanım imam-ı Cezeriye aittir.

حَقَّهَا - den maksat Sıfat- Lazimeler

وَمُسْتَحَقَّهَا - den maksat Sıfat-ı Arızalar dır.

S.4. İşmam, Revm, İdğam, İhfa, İzhar, Kalkale, İklab'ın Arapça tanımlarını yapınız?

C.4.

الإِشْمَامُ: انْضِمَامُ الشَّقَتَيْنِ بَعْدَ السُّكُونِ إِشَارَةً إِلَى الْوَجْهِ.⁴

İşmam: Sükûndan sonra, zammeye işaret etmek üzere, dudakları öne doğru toplamaktır.

الرَّوْمُ: طَلَبُ الْحَرَكَةِ بِصَوْتِ خَفِيِّ. إِزَالَةُ تُلُغِيِّ الصَّوْتِ وَابْقَاءُ تُلُغِيهِ.⁵

Revm: Gizli bir ses ile harekeyi okumaya, talep etmeye denir. Harfin sesinin 2/3'sini giderip 1/3'ini okumaktır.(revm, zamme ve kesre harekede olur)

¹ Tecvid notları Ramazan PakdiL sh.24

² Kur'an-ı. Kerim ve İlmî Kıraat ders notları Talip Akbal s. .19

³ A.g.e s.11

⁴ Kur'an okuma Esasları Abdurrahman Çetin sh.213

⁵ Tecvid notları Ramazan Pakdil s.53

الْإِدْغَامُ: هُوَ إِدْخَالُ أَحَدِ الْحَرْفَيْنِ الْمُتَمَاتِلَيْنِ أَوْ الْمُتَجَانِسَيْنِ أَوْ الْمُتَقَارِبَيْنِ فِي الْآخِرِ⁶.

İdğam: Birbirinin aynı, birbirinin mütecanisi(mahreçleri bir sıfatları farklı harfler) birbirinin mütekaribi (mahreç ve sıfatlarında yakınlığı olan harflerin) her birinin diğerine bazı şartlar dâhilinde katılmasına ve şeddeli bir harf gibi okunmasına İdğam denir.

7. الْأَخْفَاءُ: حَالُهُ بَيْنَ الْأَظْهَارِ وَالْإِدْغَامِ عَارِيَةٌ عَنِ التَّشْدِيدِ مَعَ بَقَاءِ الْعُنَّةِ.

İhfa: Ğunnesini belirtmek suretiyle şeddeden arınmış olarak İdğam ile izhar arasında uygulanan bir haldir.

7. الْأَظْهَارُ: هُوَ الْإِنْفِصَالُ تَبَاعُدًا بَيْنَ الْحَرْفَيْنِ.

İzhar: İki harfin arasını birbirinden uzaklaştırarak ayırmaktır.

8. الْقَلْقَلَةُ: تَقَلُّقُ الْمَخْرَجِ حَتَّى يُسْمَعَ لَهُ نَبْرَةٌ قَوِيَّةٌ.

Kalkale: Kuvvetli bir ses işitilecek şekilde mahrecin sarsılmasıdır. 9

إِقْلَابٌ: هُوَ قَلْبُ النُّونِ السَّاكِنَةِ أَوْ التَّنْوِينِ مِثْمًا خَالِصًا وَإِخْفَاءُهَا عِنْدَ الْبَاءِ بَعْنَةً.

İklab: Tenvin veya nuni sakineyi tam bir mîm'e çevirmek ve onu (bu mimi) ba'dan önce, ğunne ile ihfa etmektir.

S.5. Sıfatı Arızalar ve Sıfatı Lâzime'ler nelerdir?

C.5. **Sıfatı Lâzime:** Harflerde var olan ve harflerden ayrılmayan sıfatlardır ve şunlardır.

1. **Mahreç:** Harflerin çıkış yeri,
2. **Cehr:** Sesi aşikar etmek, ortaya çıkarmak,
3. **Hems:** Sesi gizlemek,
4. **Şiddet:** Sesin akmaması, ve kavi okunması.
5. **Rihvet:** Sesin akması ve yumuşak olması,
6. **Beyniyye:** Sesin akıp akmaması arası,

⁶ A.g.e. s.63

7. **İsti'la**: Dilin kökü ile birlikte damağa yükselmesi,
8. **İstifale**: Dilin damağa yükselmemesi, aşağı meyletmesi
9. **İtbak**: Dilin üst damağa yapışması, dil kükünün üst damağa yükselmesi
10. **İnfitah**: Dilin damaktan ayrılması,
11. **Kalkale**: Mahrecin kımıldaması,
12. **Safir**: Islık veya kuşun kanat fısıltısının sesi. Safir sıfatlı harfler. ص س ز
13. **Ğunne**: Genizden gelen ses, ن م
14. **Tefeşşi**: ش harfi, sesin dil damak ortasında yayılması,
15. **Tekrir**: ر harf' okunurken dil ucunun hafifçe titremesi. Fazla titirse tekrar yapar, bundan kaçınılmalıdır. (ra harfinde tekrar var, tekrar yoktur.)
16. **İstitalle**: ض harfi okunurken sesin uzaması,
17. **Hafa**: Gizlemek, harfleri; ه ve med harfleridir. ا ي و
18. **Lin**: Yumuşak; و ي
19. **İnhiraf**: Meyletmek; inhiraf harflerini ل ن telaffuz ederken dilin ucuna veya arkasına doğru meyletmesidir.
20. **Buhha**: Sesin ağırlığı; ح
21. **Harura**: Sesin tutulmasıdır; خ
22. **İzlak**: Kolaylık ve sürat demektir,
23. **İsmat**: Men etmek anlamındadır. Bu sıfatın harflerinin telaffuzunda zorluk olmasıdır. Talim, Tecvid ve kıraat , Ramazan Pakdil, 72

SIFATI ARIZALAR:

Sıfatı Arıza; Harften ayrılması mümkün olan, ayrıldıkları zaman harfin zatını değiştirmeyen sıfatlardır.

1. **Tefhim**: Harfin kalın okunması,
2. **Terkik**: Harfin ince okunması,
3. **İdğam**: Birbirine katıp okuma,
4. **İhfa**: İzhar ile İdğam arası okuyuş,
5. **İzhar**: harflerin arasını ayılması ve açık okuma,
6. **İklab**: Bir harfin başka bir harfe dönmesi,
7. **Vakıf**: Ses ve nefesin birlikte kesilmesi,
8. **Sekte**: Nefes almadan sesin kesilmesi,
9. **Hareke**: Harfin harekeli olması,
10. **Sükûn**: Harfin harekesiz olması,

11. **Med:** Uzatmak, ziyade etmektir. Buradaki mana, bir sebebe bağlı olarak, harfin bir elif miktarından daha fazla uzatılmasıdır. (Yani sebab-i med)⁷

S.6. İtbak Sıfatlı Harfler hangileridir?

C.6. Harfleri; ص ض ط ظ

S.7. Huruf-i İsti'la harfleri hangileridir?

C.7. Harfleri; خ ص ض ط ظ غ ق (حُصَّصَ صَنْعَطِ قِطْ)

S.8. Beyniyye Sıfatlı Harfler hangileridir?

C.8. Harfleri; لِنْ عُمَرُ

S.9. **Müttefekun Aleyh** ne demektir?

C.9. Kıraat âlimlerinin bir konu hakkında ittifak etmeleridir. Örnek: Meddi Lazımın med miktarı⁸

S.10. **Muhtelefün Fih** ne demektir?

C.10. Kıraat Âlimlerinin bir konu hakkında ihtilaf etmeleri. Örnek: Meddi Munfasılda, Meddi Arızda, meddin miktarı konusunda ihtilaflarıdır. Bu ihtilaflar sahabeden gelen nakle dayanmaktadır. Onlarda Efendimizden o şekilde almışlardır. İmamların kendi görüşleri değildir.

S.11. **Lahn-ı Celi ve Lahni Hafi** nedir?

C.11. **Lahn-ı Celi:** Açık hata, demektir; harflerin zat ve sıfat-ı lazımlerinde meydana gelen açık hata demektir. Üç yerde meydana gelir:

a) Harf değişimi. Bir harfi başka bir harfle değiştirmek. حَلَقَ ، خَلَقَ

b) Harekede; Ötreyi, esre okumak gibi, أَنْعَمْتُ ، أَنْعَمْتُ

c) Sükûnda hata; sakın bir harfe, hareke vermek gibi,

Lahn-ı Hafi: Gizli Hata: Harflerin Sıfatı arızalarında meydana gelen hatadır. İki kısma ayrılır.

a) Tecvid'i bilen kişilerin anlayabileceği hatalar. Örnek: İhfa, izhar, iklab ve idğam gibi tecvidleri terketmek

b) Kıraat sahasında uzman kimselerin anlayabileceği hatalar. Örnek: Ra harfindeki tekrar sıfatında, nun ve mim deki ğunne sıfatında yapılan hatalardır. 9

⁷ Tecvid Notları; R. Pakdil s.17 – 21.

⁸ A.g.e. s.48

S.12. **Muhkem Ayetler** ne demektir?

C.12. Neshe ve Te'vil-e ihtimali olmayan ayetlerdir. Yalnız bir türlü mana verilebilecek açık ve muhkem manalı ayetler demektir.⁹

S.13. **Müteşabih ayetler** ne demektir?

C.13. Manası kapalı olan, birden çok manaya gelebilen; Örnek: Huruf-i Mukatta-a gibi manası anlaşılamayan yahut türlü izah ve tefsire müsait olan ayetlerdir.¹⁰

S.14. **Son İnen ayet ve sure hangileridir?**

C.14. **الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ...** (Maide s.ayet 3)

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ¹¹ (bakara s.281) Bu konuda iki ayrı rivayet vardır.

S.15. **Son inen sure** hangi suredir?

C.15. "NASR" Suresidir.¹²

S.16. **Hz. Peygamber (s.a.v.) in 4 müezzini?**

C.16.

1. Bilal el-Habeşi
2. İbn Ümmi Mektum,
3. Ebu Mahzura
4. Sa'd b. Aiz (sadul Karaz)¹³

S.17. **KÜTÜB-Ü SİTTE** hangi hadis kitaplarıdır?

C.17.

1. Sahih-i Buhari
2. Sahih-i Müslim
3. Sünen-i Ebu Davud
4. Sünen-i Nesa-i
5. Sünen-i Tirmizi.
6. Sünen-i İbni Mace

S.18. **KÜTÜB-Ü TİS'A Hadis kitapları** hangileridir?

C.18. Kütüb-ü Sitte 'ye ilave hadis kitapları olarak

1. İmam-ı Malik "MUVATTA
2. Ahmed b. Hanbel "MÜSNED"
3. Darimi'nin "SÜNEN'i

⁹ Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöglü s.127

¹⁰ Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöglü s. 127

¹¹ A.g.e. s.60

¹² A.g.e. s.60

¹³ Dini Hitabet Mr. Ün. İl. Yay. İsmail Lütfi Çakan s.236

S.19. **Sünneti Hüda ve Zevaid** nedir?

C.19. “**Sünneti Huda**” Peygamberimizin sürekli yaptığı, arasına terk ettiği farz ve vacip olmayan sünnetlere denir. Sabah, öğle ve akşam namazlarının sünnetleri bu tür sünnetlerdir

“**ZEVAlD**” Hz. Peygamberin bir insan olarak yaptığı, Allahın bir tebliğ veya Allahın dinini açıklama niteliği taşımayan beşeri fiillerine denir. Yeme, içme, beyaz giysiyi tercih etmesi vb.¹⁴

S.20. **Naşirul Kur’an – Cami-ul Kur’an** nedir?

C.20. Kur’an-ı kerimin cem-i ile ilgili olarak Hz. Ebu Bekir (r.a) e **Cami-ul Kur’an, İstinsahı** (Çoğaltılması) ile ilgili olarak Hz. Osman’a Naşiru’l Kur’an denmiştir.¹⁵

S.21. **Kur’an’ın kalbi** Hangi Suredir?

C.21. “Yasin Suresi” dir.¹⁶

S.22. **Kur’an-ı Kerimin Arapça** tanımı?

C.22. Kelamı Mucize’dir,

الْقُرْآنُ : الْكَلَامُ الْمُعْجِزُ

Hz. Muhammed (s.a.v) e indirilmiştir,

الْمُنَزَّلُ عَلَى النَّبِيِّ

Mushaflarda yazılmıştır

الْمَكْتُوبُ فِي الْمَصَاحِفِ

Tevatür yoluyla nakledilmiştir,

الْمَنْقُولُ عَنْهُ بِالتَّوَاتُرِ

Tilavetiyle (okunmasıyla) İbadet olunan,

الْمُتَعَبَّدُ بِتِلَاوَتِهِ¹⁷

S. 23. **Kur’an-ı hangi İmamın Kiraati** üzere okuyoruz?

C.23. Hafs rivayetiyle gelen Asım Kiraatini okuyoruz.¹⁸

¹⁴ Delilleriyle İslam İlmihali Prof. Dr. Hamdi Döndüren s.86

¹⁵ Kur’an-ı Kerim Tecvidi Demirhan Ünlü s.10

¹⁶ Hadislerle İslam (tergib ve terhib) c.3 s.314/1

¹⁷ 2.dönem tashihi Huruf ders notları ikinci 3. kitap sh.2

¹⁸ 2. dönem Tashihi Huruf ders notları s.97

S.24. **Tahkik, Tedvir, Hadr** ne demektir?

C.24. **Tahkik:** Harflerin hakkını tam vererek, mahreçlerinden çıkartarak, sıfatlarına riayet ederek, medleri gereği kadar uzatarak, tutulacak yerleri tutarak; ihfa, izhar, iklab, ğunne vb. tecvid kurallarını yerine getirmektir. Bu okuyuşa Tahkik denir.

Tedvir: Tahkik ile Hadr arası bir okuyuştur,

Hadr: Süratli okuyuştur, Kur'an-ı Kerimi Tecvid kaidelerine uymak kaydıyla, en hızlı okuma şekline Hadr denir.¹⁹

S.25. **İŞMAM, İMALE ve TESHİL** uygulaması?

C.25. a) **İmale:** مَجْرِيهَا Meylettirmek anlamında olup, fethadan kesreye yapılan meyil kesreye daha yakınsa buna imale-i Kübra denir. Hud suresi 41. Ayet.

b) **Teshil:** أَعْجَمِي Kolaylaştırmak demek olup, hemzenin şiddet sıfatı giderilip, hemze ile elif veya (he) arası bir sesle okumaktır ki bu ses tam elif değildir tam (he) de değildir. (Fem-i Muhsin den öğrenmek gerek)

c) **İşmam:** لَا تَأْمَنَّ Yusuf suresi 11. Ayet. Bu kelimenin aslı; لَا تَأْمَنَّ idi, kural gereği nun, nun-a idğam edildi ve şedde verildi لَا تَأْمَنَّ oldu. Bu kelime işmam şöyle yapılır, مَنْ hecesinde zamme okuyor gibi dudaklar ileri sürülür.

Ğunne esnasında biraz önde tutulur, نْ demeden önce dudaklar geri çekilir ve dudaklar geri çekilince نْ okunur.²⁰

¹⁹ Kur'an okuma esasları Abdurrahman Çetin sh.307–309

²⁰ Tecvid Notları Ramazan Pakdil S.147-148

S.26. Kari, Kurra, Mukri, İmam, Tarık, Ravi nedir?

C.26.

KARİ: Kur'an-ı Kiraat ilminin esaslarına göre okuyan kimse. Karinin çoğulu Kurra' dır..

MUKRİ: Kıratları bilen ve bunları sözlü yolu ile nakleden, başkasına okutan kiraat alimi demektir²¹

İMAM: Kiraat sahasında otorite ve güvenilir kimseye denir.

RAVİ: Doğrudan veya vasıtalı olarak Kiraat imamlarından kiraat vecihlerini alıp daha sonraki nesillere aktaran kişiye denir.²²

TARİK: Yol manasınadır. kiraattaki hilaf, ya imam ya da ravisine yahut da ravilerin ravilerine ait olur.

Hilaf, rivayet ve tarikler imamda nihayet buluyorsa bu **kırattır**. Eğer hilaf, imamın ravisine ait olursa buna da **rivayet** denir. Şayet ravilerden sonra aşağıya doğru daha sonrakilerden birine ait olursa bu hilafa da "**TARİK**" denir.²³

S.27. Hz. Peygamberimizin (sav) en son ramazan ayında Kur'an-ı Kerimi kaç defa hatmetmiştir. Hz. Cebrail' e Kur'an-ı arz etmiştir?

C.27. İki kez hatmetmiş, Mukabele okumuştur.²⁴

S.28. Kur'an-ı Kerimin toplanmasında görevli heyet başkanı hangi sahabelidir?

C.28. **Hz. Zeyd bin Sabit**²⁵

S.29. Asli Med ve Fer-i Med nedir?

C.29. **Asli Med:** Med harfinden ayrılmayan, med harfinin zatı ile kaim olup, başka bir sebebe dayanmayan medde asli, zati, tabii med denir.

Fer-i Med: Asli Med üzerine ziyadeyi gerektiren bir sebebe bağlı olarak gelen medde denir. Harfi medden sonra gelen hemze ve sükündür.²⁶

²¹ Yedi Harf ve Kıratlar A.Çetin s.211

²² Kur'an kıratları S.Öztoprak s.63

²³ Kiraat ve Tecvid İstilahları. N.Temel s.128

²⁴ Sahih-i Buhari; sh.231- hd. No:1767 (*Fatma (r.a) rivayete göre der ki: Bana; babam gizlice geldi şöyle söyledi: Her sene Cibril Kur'an-ı benimle bir kere mukabele ederdi. Bu sene iki defa mukabele eyledi. Öyle sanıyorum ki (kızım) ecelim yaklaşmıştır.*)

²⁵ Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöglü s.90–96

S.30. **Asli Harf ve Fer-i Harf nelerdir?**

C.30. Asli Harf ‘Lamelifle’ birlikte 29 hece harfleridir. Yazıda resimleri, Elif, Ba, Ta, Sa, şeklinde telaffuz edilir.

Fer-i Harfler: Kur’an da 5 çeşittir. 1. Hemze-i Müsehhele. 2.Elif-i Mumale. 3. Sad-ı Müşemme. 4. Lam-ı Muğallaza. 5. Nun-i Muhfat²⁷

S.31. **Kıraatı Seb’a nedir?**

C.31. Meşhur yedi imama nisbet edilen mütevatir kıraata “**kıraatı Seb’a**” denir.²⁸

S.32. **Kıraat-ı Aşere** ne demektir?

C.32. On imamın kıraatinin ikişer ravisiyle birlikte okunmasıdır.²⁹

S.33. **Şaz Kıraat nedir?**

C.33. Senedi Sahih olmayan kıraatlarıdır.³⁰

S.34. **Takrib** nedemektir?

C.34. On imamın kıraatinin ikişer ravisinden her birine ikişer ravi(Tarik) ilave ederek okunmasıdır.³¹

S.35. Nesih ile ilgili ayet hangi surededir?

C.35. Fetih, Haşir, Münafikun, Tegabun, Talak, A’la³²
Bakara suresinin 234. Ayeti 240. ayeti nesh etmiştir.³³

S.36. İlk Yedi sureyi Sayınız?

C.36. Fatiha, Bakara, Ali İmran, Nisa, Maide, Enam, Araf, (Enfal, Tevbe, Yunus, Hud, Yusuf, Ra’d...)

S.37. Yasin’dan sonraki beş sureyi sayınız?

C.37. Saffat, Sad, Zümer, Mü’min, Fussilet.

²⁶ K.K.F. İsmail Karaçam 286-288

²⁷ Kur’an Okuma Esasları A.Çetin s.86-92

²⁸ Kıraat ve Tecvid İstilahları. N.Temel s.86

²⁹ Kur’an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip Akbal s.79

³⁰ Kıraat ve Tecvid İstilahları. N.Temel s.124

³¹ Kur’an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip AkbaL s.82

³² Kur’an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöğlü s.207

³³ Yüce kitabımız Hz. Kur’an. Tay. Altıkulaç s.34

S.38. "HAFS" hangi imamın ravisi dir?

C.38. Asım'ın ravisi dir.

S.39. Safir sıfatlı harfler hangileridir?

C.39. ص س ز harfleridir.

S.40. Ra'nın hem kalın, hem ince okunduğu yerler?

C.40. Üç durumda kalın ve ince okunur.

a) Ra ر sakın, makablinde sakın Sad ص ve sakın ta ط bulunur; bunların da makabli meksur olursa عَيْنَ الْقَطْرِ - مِنْ مِصْرَ . bu kelimeler kalın ve ince okunur.

a) Vakıf sebebiyle bulunduğu duruma göre kalın; aslına lafzen işaret etmek için ince okunabilen ra'lar (ى)

اِذَائِسْرَى - فَاَسْرَى - اِنْ اَسْرَى Bu kelimeler makablinin makabli fetha olduğu için ر lar kalın

okunabilir. Bu kelimelerin aslı; اِنْ اَسْرَى - اِذَائِسْرَى فَاَسْرَى dir. Ancak sonlarındaki ya'lar hafzedilmiştir. İşte hafzedilen bu ya'lara işaret olmak üzere, bu ra'ları ince okuyarak durmak da caiz görülmüştür.

c) كُلُّ فِرْقٍ . İnce okunması gereken Ra'dan sonra, kesreli bir isti'la harfi gelirse Ra kalın okunur. كُلُّ فِرْقٍ örneğinde ق kesreli gelmiştir. İşte bu üç durumdaki ra'ları kalın ve ince okuyabiliriz.³⁴

S.41. اَرْ كَبَّ مَعَنَا da hangi Tecvid kuralı vardır?

C.41. İdğam-ı Mütecaniseyn ba – mim mahreci,³⁵

S.42. اِرْجِعِى - لِمَنْ اَرْتَضَى Ra'lar nasıl okunur?

C.42- Kalın okunur. Ra sakın, Ra'dan önceki vasıl hemzesi gelirse; alacağı hareke arızı kesredir. Arızı kesreden dolayı Ra kalın okunur. اِرْجِعِى - لِمَنْ اَرْتَضَى .³⁶

S.43. Sebebi Med nedir?

C.43. Sebebi Med, asli Med üzerine ziyadeyi gerektiren sebebe denir.³⁷

S.44. Kaç çeşit sükûn vardır?

³⁴ Kur'an Okuma Esasları Abdurrahman Çetin s.179–180

³⁵ Tecvid Notları Ramazan Pakdil s.71

³⁶ Tecvid Notları Ramazan Pakdil s.77

³⁷ Kur'an Okuma Esasları A.Çetin s.195

C.44. İki çeşit vardır; Lazım sükûn ve arız sükûn.

a) Lazım sükûn: Vakfen (durulduğunda) ve vaslen (geçildiğinde) sabit olan (ortadan kalkmayan) sükûna denir.

b) Arız sükûn: Vakfen sabit (durulduğunda kalan) ve vaslen sakıt (geçildiğinde düşen) sükûna denir.³⁸

S.45. **Mekki ve Medeni** Ayetler nedemektir?

C.45. Hicrete kadar nazil olan ayetlere **Mekki**,

Medeni ise; Hicretten başlayarak hicretin onuncu yılına Peygamberimizin vefatına kadar nazil olan ayetlerdir.³⁹

S.46. Kur'an-ı Kerim kaç ayet, kaç sure ve kaç yılda indirilmiştir?

C.46. **114** sure, **6236** ayet ve 22 sene, 2 ay, 22 günde nazil olmuştur. Yani **22.2.22** hoş bir rakam?⁴⁰

S.47. Huruf-u Halk (boğaz Harfleri) hangileridir?

C.47. ا ح خ ع غ ه.⁴¹

S.48. ŞEFE (dudak) harfleri hangi harflerdir?

C.48. İki mahreç, 4 harftir. ف - ب م و.⁴²

S.49. Lisan harfleri hangileridir?

C.49. Dil ile **bağlantılı: On mahreç 18 harftir.**

- Küçük dil harfleri: ق - ك
- Dil ve üst damak ortası: ی ش ج
- **Adras**, (dil kenarı ile üst azı dişlerden): ض⁴³
- Dil ucu harfleri: ن ل ر
- Dil ucu üst ön dişlerin diplerinden: ت د ط
- Dil ucu harfleri, (alt çene): Safir sıfatlı harfleri ز س ص
- Dil ve üst ön dişlerin ucu: (peltek harfler) ث ذ ظ

³⁸ Tecvid Notları Ramazan Pakdil s.46

³⁹ Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöğlü s.58

⁴⁰ A.g.e. s.105. 110. 61. sayfalar

⁴¹ Tecvid Notlar R. Pakdil s.15

⁴² A.g.e. s17

⁴³ Tecvid Notlar R. Pakdil s.15-16

⁵⁰ Kur'an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip Akbal s.87

⁴⁹ Kur'an okuma esasları Abdurrahman Çetin s.95

S. 50. Cevf ne demektir?

C.50. Boğaz ve ağız içindeki boşluğa denir. Buradan med harfi olan ا و اى harfleri çıkar.⁴⁴

S.51. **Kur'an-ı Kerim Hz. Osman döneminde** çoğaltılıp hangi merkezlere gönderilmiştir?

C.51. **Mekke, Medine, Şam, Kufe, Basra.** (Bazı eserlerde Yemen, Bahreyn'e gönderildi bilgiside bulunmaktadır.)

S.52. **İlmi Kıraat** nedir?

C.52. Kur'an kelimelerinin eda keyfiyetlerini ve ihtilaflarını, nakledenlere nisbet edilerek bilmektir.⁴⁵

S.53. **İlmi Tecvid** nedir?

C.53. Lügatte: Bir şeyi güzel yapmak, hoş yapmak demektir. Konusu; Kur'anın kelimeleri ve harfleridir. Hece Harfleridir. Harflerin sıfatı lazime ve arızalarını ve mahreçlerini bilmektir.⁴⁶

S.54. **Kur'an-ı tecvidli okumanın, ne kadarı farz dır?**

C.54. Tecvid-i, ilim olarak öğrenmek ve bilmek Müslümanlar üzerine farz-ı kifayedir. Kur'an okuyan bir Müslümanın, kıraatini **Lahn-ı Celiden** (açık hatadan) kurtaracak kadar tecvide riayet etmesi **Farz-ı ayındır.** (11. Soruya bak)

Lahn-ı Hafî'den kurtaracak kadar tecvide riayet etmesi **Farz-ı kifayedir.**⁴⁷

S.55. **Başında besmele bulunmayan sure hangisidir.**

C.55. Tevbe (Berae) suresidir.⁴⁸

⁵⁰ Kur'an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip AkbaL s.87

⁴⁶ Tecvid Notları Ramazan Pakdil s.7–8

⁴⁷ Kur'an okuma esasları Abdurrahman Çetin s.81–82

⁴⁸ Kur'an-ı Kerim s.186

S.56. **Eveli sure vecihleri** kaçtır?

C.56. Surelerin evvellerinden **اعوذ - بسمله** ile başladığında dört vecih ile okunur.⁴⁹

قطع — قطع

قطع اول — وصل ثانی

وصل اول — قطع ثانی

وصل — وصل

S.57. **İki sure arası geçişlerde, istiaze ve besmele vecihleri** nasıldır?

C.57. Enfal ve tevbe sureleri hariç, bir surenin sonundan başka bir surenin evveline geçişler de üç vecih vardır.⁵⁰

قطع — قطع

قطع اول — وصل ثانی

وصل — وصل

S.58. **Enfal ve Tevbe arası** geçişler nasıldır?

C.58. Burada üç vecih vardır. Şunlardır.⁵¹

قطع

سکت

وصل

S.59. **İstiaze** ne demektir?

C.59. İstiaze, Allah'a sığınmak demektir. Maddi- manevi her türlü kötülükten zarar ve sıkıntıdan Allaha sığınmak, ondan yardım dilemektir. Kur'an-ı Kerim'de: *"Kur'an okuyacağınız zaman kovulmuş şeytandan Allah'a sığınınız"*⁵² buyrulmuştur.⁵³

⁴⁹ Kur'an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip Akbal s.59

⁵⁰ A.g.e. s.63

⁵¹ Kur'an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip AkbaL s.65

⁵² Nahl 16/98

⁵³ Kur'an Okuma Esasları A.Çetin s.429

S.60. **Kur'an okumaya başlarken istiaze ve besmele çekmenin hükmü** nedir?

C.60. Kur'an-ı Kerim tilavetine başlanırken, istiaze ile başlanılmasında ittifak vardır. Hükmü konusunda ihtilaf edilmiştir. İstiazenin hükmü, çoğunluk alimlere göre müstehab (bazı eserlere de sünnettir) denilmiştir. Bir kısım ulemaya göre de vacip'tir.

Kısaca; Cumhurun görüşü; اَعُوذُ çekmek müstehab, Besmele çekmek, sünnettir.

54

S.61. **Vakf-ı lazımda hangi secavend işareti vardır?**

C.61. **Vakfı lazımda** alameti م mim dir.⁵⁵

S.62. Hz. Peygamberimizin Medine'ye gönderdiği ilk Kur'an öğretmeni kimdir?

C.62. **Mus'ab bin Umeyr**'dir⁵⁶

S.63. **Vahiy kâtiplerinden 5 isim kimlerdir?**

C.63. **Hz. Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, Zübeyr**,⁵⁷

S.64. **Sahabî hafızlardan 5 isim**, söyleyiniz.?

C.64. **Hz. Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, Talha,** İbni Ömer, İbni Abbas, İbni Mes'ud, Muaz, Übey bin Kaab. Kadınlardan: Hz. A'îşe, Hafsa, Ümmü Seleme⁵⁸

S.65. **Sektenin Tanımı** nedir?

C.65. Lügatte: Susmak ve iki name arasını soluk almadan ayırmak demektir.

Tecvid 'de nefes almadan sesi kesmeye denir.⁵⁹

السَّكَنَةُ قَطْعُ الصَّوْتِ مِنْ غَيْرِ تَنْفُّسٍ

“ Nefes almadan sesi kesmeye denir ”

⁵⁴ Kur'an-ı Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip Akbal s.55

⁵⁵ K. Kerimin F. ve Okuma K. Prof. Dr. İsmail Karaçam s.382

⁵⁶ Kur'an Okuma Esasları A.Çetin s.36

⁵⁷ Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöğlü s.74

⁵⁸ Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöğlü s.90

⁵⁹ Kur'an-ı Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip AkbaL s.36

S.66. **Vakıf Nedir?** Sekte ile vakıf arasındaki fark.

C.66. Vakıf, durmak, durdurmak demektir. Okumaya tekrar başlamak niyetiyle, nefes alacak zaman kadar, sesi kesmeye denir. Ses kesilir kısa bir zaman durulur ve okumaya devam edilir.⁶⁰

Vakıf, nefeslidir, sekte nefessizdir. Vakıflarda sure daha uzundur, sektede daha kısadır. Vakıflarda Tecvid kuralı neyse o uygulanır, sektede ise başka Tecvid kuralları değil yalnız sekte uygulanır. İdğâm söz konusu olmaz.⁶¹

S.67. **H. Peygamber(s.a.v) her yıl Kur'ân-ı Ramazan ayında nazil olduğu kadar, kısmını H. Cebrâil'e arz etmesine okumasına ne ad verilir?**

C.67. Mukabele denir.⁶²

S.68. Kur'ân ayetlerinin tertip sırası;

Tevkifi mi? İctihadimi? Dir?

C.68. Ayetlerin tertibi, ittifaken ve icmaen **Tevkifidir.**⁶³

S.69. **Surelerin tertibi, Tevkifimi? İctihadımı?**

C.69. Sahih olan görüşe göre, Tevkifidir. Birkısmı Tevkifi, bir kısmı içtihadı görüşüde vardır.⁶⁴

S.70. **Seb-ut-Tival el-Mi'ün, el-Mesânî, nedir?**

C.70. **es-Seb'ut Tival:** Fatiha'dan sonra gelen ilk yedi sureye bu isim verilmiştir.

el-Mi'ün: Ayetleri yüzden fazla veya buna yakın olan surelerdir.

el-Mesânî: Ayetleri yüzden az olan surelerdir.

El- Mufassal: Ayetleri kısa ve fasılaları çok olan, (besmele ile ayrılan) surelerdir.

⁶⁰ Kur'an Okuma Esasları Abdurrahman Çetin s.248

⁶¹ Kur'an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip AkbaL s.37

⁶² Yüce kitabımız Hz. Kur'an (dvy)Tayyar Altıkulaç s.72

⁶³ Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöglü s.104

⁶⁴ A.g.e. s.107

Mufassal, Kur'ân'ın sonundaki sûreler dir.

İmam-ı Nevevî'ye göre Hücurât suresinden başlar. Onlar da Tıval, Evsat, Kısar olmak üzere üçe bölünür.

İmam-ı Nevevi-nin tasnifine göre

Tıvali Mufassal: Hücurattan -Buruca kadar,

Evsatı Mufassal: Buructan -Beyyine suresine kadar,

Kıсарı Mufassal: Beyyine den-Nâs suresine kadar dir

Sûreler, ekseriya baştaki lâfzın ismini alır: Yâsin, Tâsin gibi. Bir kısmı ilk âyette geçen bir kelimenin ismini taşır: Necm, Asır, Kevser gibi.

Bir kısmı içindeki mevzudan isim alır: Yusuf, İbrahim gibi. Bakara gibi

“**el-Mufassal da, et-Tıvâl (uzun), el-Avsat(orta), el-kıсар (kısa)** diye üç bölüme ayrılır.⁶⁵

S.71. **Ahrufu s-Seb'a** nedir?

C.71. Yedi harf, Kur'an'ın yedi harf üzerine nazil olmasıdır⁶⁶ (geniş bilgi için talip akbal ders kitabı 72–74. Sh. bak)

S.72. Meddi muttasılda asli Med üzerine, Med ziyade etmenin hükmü nedir?

C.72. Hükmü: **Vâcib** dir.⁶⁷

S.73. “**Tayyibet'un neşr fi'l-kıraati'l-aşr**” isimli eser hangi İslam alimine aittir?

C.73. “**İmâm-ı Cezeri**” nin eseridir. Kur'ân-ı Kerim'in 10 kıraatı hakkında tanzim ve ikmâl edilmiş olan 1019 beyitten oluşan manzum eserdir. Bu eser Bursa'da (799 (1397) yılında yazmıştır. Eser 1019 beyit olup 434 beyit usule, geri kalanları ferşü'l-hurûf ve Tekbir'e dairdir. 1307 de Kâhire de neşredilmiştir. (1045 beyit olduğunu söyleyen eserlerde vardır)⁶⁸

S.74. Kur'ân-ı Kerim'in isimleri nelerdir?

⁶⁵ Tefsir Usulü Prof. Dr. İsmail Cerrahoğlu dvy. S.58
Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöğlü s.128

⁶⁶ Kur'an-ı kerimin faz. Prof. Dr. İsmail Karaçam s.20

⁶⁷ Kur'an-ı Kerim'in faz. Prof. Dr. İsmail Karaçam s.291

⁶⁸ Mukaddime-i Cezeri s.6, İslam Ansiklopedisi-DVY, tayyibe mad.

C.74. Ümmül Kitâb, Furkân, Kitâb, Mesânî.⁶⁹

Zuhuruf suresi: 4 ... وَأِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ ...

Ali İmrân Suresi: 7 ... هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ ...

Furkân suresi: 1 ... نَزَّلَ الْفُرْقَانَ ...

Bakara suresi: 2 ... ذَلِكَ الْكِتَابُ ...

Zümer suresi: 23 ... كِتَابًا مَّا مَثَّ بِهَا مَثَانِي ...⁷⁰

Hıcr suresi: 87 ... وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ .

S.75. **Kur'an Mahlukmu** dur?

C.75. Mahlûk değildir.⁷¹

S.76. **Nikâhın Ruknü** nedir?

C.76. Nikâhın ruknü İcap ve Kabul dür. Sıhhat şartları ise; eşler arasında bir evlenme engelinin bulunmamasıdır. İcap ve kabulün, süreklilik bildiren bir üslupla ifade edilmesi ve akitte iki şahidin hazır bulunmasıdır.⁷²

S.77- **Secavent** işaretlerinde " ع " harfi 'nin alametidir?

C.77. "Rükû" Alametidir. Namaz kılarken rükûa gitmenin güzel ve münasip olacağını bildirir. Bir konunun bittiğini gösterir. Türkiye' mizde Aşr-ı şerif okumalarında ayın durağından ayın'a tercih edilmektedir.⁷³

S.78. **Cuma namazında HUTBE okumanın hükmü nedir?**

C.78. Cuma namazında da hutbe okumak; Fakihler Cuma namazında hutbenin şart olduğu ve hutbesiz cumanın sahih olmayacağı hususunda ittifak etmişlerdir. Allah Teâlâ: "Allah'ı zikir etmeye koşun".⁷⁴ Buyuruyor. Zikir hutbedir. Hz. Peygamber (sav) hutbesiz namaz kıldırılmamıştır.⁷⁵

⁶⁹ Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöğlü s.82–83

⁷⁰ Tefsir Usulü Prof. Dr. İsmail Cerrahoğlu s.35–36

⁷¹ Kur'an-ı Kerim Bilgileri Dr. Osman Keskiöğlü s.282–308

⁷² Müdellel İslam ilmihali H.Döndüren s.835

⁷³ Kur'an-ı kerimin faz. Prof. Dr. İsmail Karaçam s.385

⁷⁴ Cuma suresi ayet 9

⁷⁵ İslam Fıkıh Ansiklopedisi. Prof. Dr. Vehbe Zuhayli c.2s.385

Hutbesiz Cuma asla caiz olmaz. Hutbenin iki farzı vardır: vakit ve Allah'ı zikir.⁷⁶

Ancak hutbenin okunması sünnettir. Hanefilere göre, hutbenin sahih olabilmesi için şu şartları bulunması gerekir:

- 1- Vakit içinde okunması,
- 2- Namazdan önce olması,
- 3- Hutbe niyetiyle okunması,
- 4- Cemaatin huzurunda okunması,⁷⁷

S.79. Hafdu savt ve Raf'u Savt nedir?

C.79. **Raf'u Savt:** Kur'an okurken, bazı kelime, cümle ve ayette ses tonu yükseltilerek okumak demektir. Kelimelerde, bazen bütün bir ayet veya ayetlerde, ses tonu yükseltilmekle gerçekleştirilir.

Raf'u Savt (ses yükseltmeyi gerektiren sebepler)

- a) Okunan yerin hak ve hakikati açıklaması
- b) Hakkın, haklının sözleri
- c) Allah'ın, Emir ve Yasakları
- d) Müjde ve İbret ayetleri

Hafdu Savt

Kur'an okurken bazı kelime, cümle ve ayetleri ses tonunu düşürerek okumak demektir. Tilavette yerme ve kötölemeyi adabı ve niyazı, istiğfarı ses ile ortaya çıkarmaktır. **Hafdu Savt'**ı gerektiren sebeplerden bazıları:

- a) Dua ve istiğfar ayetleri
- b) Batıla mensup sözler
- c) Tehdit ve Tarız ayetlerde
- d) Cehennemden ve azab tan bahseden ayetler.⁷⁸

S.80. Lahik, Müdrik, Mesbuk, İstihlaf, nedir?

C.80. **Müdrik;** Farz namazın tamamını İmamla birlikte kılan kimseye "*müdrik*" denir.

LAHİK: İmamla birlikte namaza başlamasına rağmen, namazın bütün rekâtlarını veya bir bölümünü imamla birlikte kılamayan kimseye "*lahik*" denir.

MESBUK: İmama namazın başında değil, birinci rekâtın rükûndan sonra, ikinci, üçüncü veya dördüncü rekâtlarda uyan kimseye "*Mesbuk*" denir.⁷⁹

İSTİHLAF: Namaz kıldırırken İmamın namazı bozulunca cemaatten birisini yerine alarak namaza devam edilmesi,

⁷⁶ Fetevayi Hindiye c.1 s.487-489

⁷⁷ İlmihal İslam DVY. C.1s.300

⁷⁸ Tecvid Notları R. Pakdil s.141 ve143.

⁷⁹ Müdellel İslam ilmihali H. Döndüren s.437-440

S.81. **Kur'an-ı Kerim'in harekelenmesi** ve **noktalanması**nda görev alan Âlimler kimlerdir?

C.81. Kur'an-a ilk harekeyi;

hareke yerine nokta, Ebu'l-Esved ed Düveli,

harflere ilk defa **Nokta; Nasr b.Asım ve Yahya b.Yamer,**

Bugünkü harekeleme sistemini, Halil b. Ahmed koymuştur.⁸⁰

S.82. Seb'ul Mesânî nedir?

C.82. Yedi ayet olan **Fatiha suresi,**⁸¹

S.83. **İtikatta, Ehl-i sünnet İmamlarımız kimlerdir?**

C.83. Hasan el-Eş'ari (eş'ariyye), Ebu Mansur Muhammed (Maturidiyye)⁸²

S.84. Secavendi ne demektir? Niçin bu isim verilmiştir?

C.84. Kur'an'da manaya göre kuvvetli ve zayıf derecesine göre kur'an kelimelerinin üzerine harfler koymak suretiyle vakıf yerlerinin işaretlenmesine secavend denir.**Bu işaretleri koyan âlim; Türkistanlı Muhammed b. Tayfur es-Secavendi dir. İşaretlere de onun ismi verilmiştir.**⁸³

S.85. **SEKTE hangi surelerde bulunur?**

C.85. 1. Kehf suresi 1 ve 2. ayetler.

2. Yasin suresi 52. Ayet.

3. Kıyamet suresi 27. ayet.

4. Mutaffifin suresi 14.ayet.⁸⁴

⁸⁰ Kur'an-ı Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip AKBAL s.94

⁸¹ Mesânî mesnanin cemisidir. İki, çift ve mükerrer demektir. Fatiha'nın kıraati namazın her rekâtında tekrarlanıp zammolunan sure ile çiftlendiği için *Mesânî* denilmiştir. Buhari: clt.11 sh.37 Hadis no:1672

Hıcr suresinin 87. Ayetinde: "habibim, biz sana mükerrer okunup katlanan yedi (ayetli Fatiha) ile büyük Kur'an verdik" buyurulmuştur.

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ

⁸² İlmihal İslam DVY. c.1 s.25–26

⁸³ Kur'an-ı Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip AkbaL s.44

⁸⁴ Tecvid Notları Ramazan Pakdil s.82–83

S.86. Müşafehe nedir?

C.86. **Müşafehe:** المشافهة kelimesi الشفة şefe, kökünden (müfaale) ölçüsünde mastar bir isimdir. Şefe sözlükte, bir şeyin ucu, ağzı demektir. Müşafehe ise, birinin diğeriyle konuşması, ağızdan duyarak alma, ağızdan ağıza okuma anlamlarına gelir. Kıraat, ıstılahında müşafehe, hocanın öğrencisine, öğrencisinde hocasına okuyarak Kur-an-ı öğrenme usulüne denir. Kur-an öğrenmede en sağlıklı yol Müşafehe yoludur. Kıraatler, sema ve müşafeheten sabit olurlar.⁸⁵

S.87. Kur'an ilminde: Sema-Arz-İstima-Eda nedir?

C.87. **Sema:** Öğretmenin okuyup talebenin dinlemesi,⁸⁶

Arz: Talebenin okuyup hocanın dinlemesi,⁸⁷

Eda: kıratı hocanın ağızından almaktır ve tekrar hocanın huzurunda okumaktır. Bu şekilde kıraat öğrenmeye eda denir⁸⁸

İstima: Sema ile aynı manadadır.

S.88. Zelletül Kari ne demektir?

C.88. Okuyucu hataları,

Kıraatte: Okuyucu hatası, altı başlıkta incelenebilir: Ayette, Kelimede, Harflerde, 'rab da Kelimenin Kat'ın da, Vakf ve İbtida.

S.89. Kıraat İmamlarının (aşere) isimleri nelerdir?

C.89. 1.Nafi, 2.İbni Kesir, 3.Ebu Amr, 4.İbnu Amir, 5. Asım, 6.Hamza, 7.Kisai, 8. Cafer, 9.Yakub, 10.Halefül Aşir.⁸⁹

S.90. Hilful Fudul ne demektir?

C.90. Peygamberimizin 20 yaşlarındayken Mekke'nin ileri gelenleri tarafından kurulan ve zulme uğrayan insanlara yardım amaçlı, zalimler karşısında durabilecek bir cemiyet, Abdulmuttalib, Haşim, Zühre, Esed, Hariz ve Teymuroğulları tarafından bir araya gelinerek Abdullah bin Cüdanın evinde toplandı ve cemiyet kuruldu.⁹⁰

⁸⁵ K. K. Güzel Okuma Teknik ve Kuralları. Dr. M. Ali SARI s. 25

⁸⁶ Kıraat ve Tecvid ıstılahları Prof. Dr. Nihat Temel s.120

⁸⁷ Kıraat ve Tecvid ıstılahları Prof. Dr. Nihat Temel s.36

⁸⁸ Kıraat ve Tecvid ıstılahları Prof. Dr. Nihat Temel s.47

⁸⁹ Kur'an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip Akbal s.81

⁹⁰ İslam Bilgiler Ansiklopedisi c.1 s.358

S.91. Darul Erkam nedir?

C.91. Erkam bin. Ebu Erkam'ın evi; davetlerin gizli yapıldığı dönemde İslam'ın ilk yıllarında, gelen ayetlerin tebliğ edildiği, topluca ibadetlerin yapıldığı, nöbetçilerin etrafı gözetledikleri, nice büyük sahabilerin İslam ile müşerref oldukları Abdullah bin Erkam diye bilinen Erkam bin Ebi-l Erkam (r.a) a ait olan ev için kullanılan bir tabirdir. Veya o yerin adıdır. "İslam'ın ilk parlamenter cemiyeti"⁹¹

S.92. Darunnedve nedir?

C.92. Sözlükte, bir iş hakkında görüşme, konuşma meşveret etme yeri, anlamına gelir. Terim olarak. Müşriklerin, Peygamber (sav) efendimizi öldürmek için planlar kurma konusunu görüşmek üzere toplandıkları ve tartışıp karar aldıkları yerdir. Burası, Kusey bin Kilab tarafından yaptırılmıştır.⁹²

S.93. Peltek kaç tanedir ve hangileridir?

C.93. Peltek harfler Üç tanedir. ط ث ذ ⁹³

S.94. Hutbenin Rüknu nedir?

C.94. Hanefi'ye göre hutbenin rüknu Allah'u Teâlâ'yı zikretmekten ibarettir.⁹⁴

S.95. Sahih kıraatlar da bulunması gereken 3 özellik?

C.95.

- 1. Hattı Osmanîye uygun olması,
- 2. Tevatürle rivayet edilmesi,
- 3. Nahiv ilmüne uygun olması.
-

S.96. Fem-i Muhsin nedir?

C.96. **Fem-i Muhsin:** Kur-an-ı Kerim-i emredilene, uygun olarak en güzel tarzda icra eden üstad demektir. **Fem-i Muhsin**, Kur-an-ı mükemmel bir üslup ve eda ile okur ve okutur.⁹⁵

⁹¹ a.g.e. c.1 s.154

⁹⁶ a.g.e. c.1 s.155

⁹³ Kur'an-ı kerimin faz. Prof. Dr. İsmail Karaçam s.223

⁹⁴ Müdellel İslam ilmihali H. Döndüren s.398

S.97. Vecih nedir?

C.97. **İmam, ravi ve ravinin** ravisi dışında **Karinin** (okuyucunun tercihinine) vecih denir.

Örneğin:

- Herhangi bir sureye başlarken, '**evveli sure**' vecihlerinden birini tercih ederek okumak.
- Meddi arızda bütün kıraat imamları için tul, tavassut, kasır olmak üzere üç türlü okuyuş caizdir. İşte bu üç türlü okuyuştan birini tercih etmeye vecih denir.⁹⁶

S.98. Mütevatir Kıraat ne demektir?

C.98. Yalan üzerine ittifak etmeleri mümkün olmayan bir topluluğun, diğer bir topluluktan rivayet ettiği kıraatlerdir. Örneğin: Yedi kıraatin naklindeki tarihlerin birleşmesi bu tür kıraatı teşkil eder. Mütevatir kıraatlara inanmak vaciptir, inkârı caiz değildir.⁹⁷ Kıraatler ve hadisler hakkında şüphe, ümmeti tehlikeli bir algıya götürmektedir.

Sahih kıraatlar (10 Kıraat) hakkında şüphe etmek, Kur'an da eksiklik var gibi düşünceler, Müsteşriklerin, oryantalistlerin yaydığı fikirlerdir. Bu konuda dikkatli olunmalıdır. Müsteşrikler ve batı, Müslümanları, İslam dininde şüpheye düşürebilmek için, dinin temelini oluşturan Kur'an-ı Kerim hakkında şüpheye düşürme çalışmalarına devam etmektedirler. Bu gün Avrupa'da, özellikle (Almanya da) her üniversitede, İslam Kürsüsü bulunmakta, yoğun çalışmalar devam etmektedir. **Kıraatlar hakkında gelen bir soruya, iyi bakmalıyız.** Ehli sünnet alimleri bu konuya nasıl bakmış, bu konuda söylenilmesi gerekenleri iyi bilmeliyiz. Örnek: Hadis-i Şerifler hakkında son yüzyılda yayılan zayıf hadis fikri, bu gün köydeki müslümana varıncaya kadar etkisini göstermiştir. Köyde görev yapan hoca efendinin hutbe'de okuduğu bir Hadisten zayıf diyerek şüphelenmektedir. Dolayısıyla Hadislere karşı, Hadis ilminden anlamayan kimse acaba hangi Hadisi Şerife uyacak, hangi hoca

⁹⁶ Kur'an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip Akbal s.87

⁹⁷ Kur'an-ı. Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip Akbal s.83

efendiyi örnek alacak. Sıradan bir insanın hayatını düşündüğümüz zaman zayıf hadis fikri onu ibadet hayatıyla ilgili nasıl etkilemiştir, iyi düşünülmelidir. Oysa, Hadis-i şeriflerin tedvini H. 2. asırda yapılmış, hangisinin zayıf olduğu belirlenmiştir. Amerika'yı yeniden keşfe gerek yoktur. İlmi konular ilmi meclislerde tartışılmalıdır. Aşere (on Kıraat) imamlarının ahizleri ve birbirinden Kıraat İlmini okuduklarına göre, bu on kıraatin herhangi birisi hakkında zayıf, şüpheli fikri zincirleme birbirini etkileyecektir. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi İlmi Kıraat ve İlmi Hadis tedvini, ilk dönemlerde yapılmış sahih ve zayıf olanlar ayıklanmıştır. Bize de okumak, anlamak düşmektedir.

S.99. **Meşhur mütevatir kıraat** ne demektir?

C.99. **Ebu Cafer, EbuYakup, Halefül Aşir**, bu üç kıraate meşhur, mütevatir ismi verilmiştir. Bu kıraatlerin, Senedi sahih, Arap gramerine, Hz. Osman Mushaflarına (hattı Osmaniye) uygundur. Kurra indinde Meşhur mütevatir kıraatler olarak isimlendirilmiştir. Bu üç kıraat, ehlince muteber sayılmışlardır. Cumhurun görüşüne göre bu 3 kıraat da mütevatirdir.)⁹⁸

S.100. **Hayşum** ne demektir?

C.100. Geniz boşluğudur: Buradan Ğunne sesi çıkar,⁹⁹

S.101. **El-vücüh Ve'nnezair** ne demektir?

C.101.

El Vücüh: Bir kelimenin farklı ayetlerde farklı anlamlara gelmesi Örnek: Hüda kelimesi Kur-an 17 manada kullanılmıştır. Din, Ayet, Zekat kelimeleride farklı anlamlarda kullanılır.

Nezair: Bir çok kelimenin, aynı anlamı ifade etmesi

Örnek: Cehennem, Nar, Sekar, Hutame, Cahim kelimeleri tek bir mana ile cehennemi ifade eder. Bunlar, **nezair**'e örnektir.

S.102. **Ezzehrevan** ne demektir.

C.102. Bakara ve Al-i İmran surelerine verilen isimdir.

⁹⁸ Kur'an-ı Kerim ve İ. Kıraat ders notları Talip Akbal s.83

⁹⁹ Kur'an okuma Esasları Abdurrahman Çetin s.95

S.103. **İhlaseyn** ne demektir?

C.103. İhlas ve Kafirun surelerine verilen isimdir. (bu iki surede dinin temeli olan Tevhid ifade edilmektedir.

S.104- **Muavvizat** ne demektir?

C.104- İhlas- Felak ve Nas surelerinin üçüne birden verilen isimdir.

S.105. **Muavvizeteyn** ne demektir?

C.105. Felak ve Nas surelerine verilen isimdir.

S.106. **Kur-an- Kerim-in İNZALİ ve TENZİL i** ne demektir?

C.106. Kur-an-ı Kerim-in; M. 610 yılında Ramazan ayında Kadir gecesinde toptan dünya semasına, (Beytül İzze-ye) indirilmesine **İNZAL**, Parça parça ayetler halinde **Vahiy** yoluyla Hz. Peygamber s.a.v. indirilmesine **TENZİL** denir.

S.107. **Sahih Kıraatler denilince hangi imamlar anlaşılmalıdır?**

C.107. Aşere imamları.

S.108. **Ümmül Kur'an** ne demektir?

C.108. Fatiha suresinin adıdır.

S.108. **Ümmül KİTAB** ne demektir?

C.108. Arapça da kitapların anası demek olup, Kur-an-ı Kerime verilen isimlerden bir tanesidir.

S.109. **Kur'an-ın Resm-i Hattı**, ne demektir?

C. 109. Hz. Osman r.a. döneminde yazılan Mushafların yazımını esas kabul etmektir. Ashab-ın ittifak ettiği, **Kur'an-ın yazımında uyulması gereken zaruri** olan imla, yazım şeklidir. Cezeri, ettahmid 5,221,el- itkan 1,199, İ.karaçam,68

S.110. **Resm-i Mesahif-i Osmani** ne demektir?

C.110. Hz. Osman r.a. döneminde çoğaltılan Kur-an-ı Kerimlerin resmi hattına, kelimelerin yazılış şekline denir. Cezeri, et-tahmid 5,221,el- itkan 1,199, İ.karaçam,68.

S.111. **Hafız Osman hattı** ne demek?

C.111. **Hafız Osman**, 15. Asırda yaşamış, Osmanlı döneminin önemli hattatlarından bir tanesidir. Hayatı boyunca 105 Kur-an yazmıştır. Bu gün Türkiyede ve bir çok İslam aleminde okunan, sayfa tutar denilen, Kur-an-ı Kerim-in hattını, hafız Osman yazmıştır. Hafız Osman Burdurlu dur. Hafız Osman hattı ile '*Hattı Osmani, Resmi Mushaf, Resmi hat*' kavramları birbirine karıştırılmamalıdır.

S.112. **Kıraat ilminde, İnfirad metodu(tariki) ne demek?**

C.112. Her imamın-ravilerinden her biri için, kendi kıraat özelliklerine, uyarak bir hatim okumaktır. H. 5. asra kadar, Aşere Takrib ilmini, okumak isteyen talebe, her imam için ayrı ayrı hatim okur, bu şekilde bu ilmi ahzederdi. Ancak bu şekilde Aşere - Takrib ilminini öğrenmek uzun yıllar aldığı için bu ilmin taliplileri azalmıştı.

S.113. **Kıraat ilminde İNDİRAC tariki** ne demek?

C.113. İnfirad metodu ile uzun yıllar devam eden aşere ilminin taliplileri azalınca, **İNDİRAC** metodu geliştirilmiştir. İndirac metodunda, **Bir ayette, bütün kıraat imamlarının okuma şekilleri sırasıyla okunarak hatim edilir.** Yani bir hatimde bütün kıraatleri okumuş oluruz. İndirac metodu ile hatim 3 yıl sürmektedir. İlk defa sistemli olarak İmam-ı Cezeri tarafından uygulanmıştır. Bu gün Türkiyemizde, Aşere Takrib ilminde **indirac metodu** uygulanmaktadır. Arzu edenler infirad metodunu takip edebilirler. Talip Akbal, 76,77.

S.114. **Beyne-takli** kavramı kıraatte ne anlama gelir?

C.114. Bir harfi hemze ile-harfi med arasına yaymaktır. **Fetha** harekeyi, Fetha ile kesre arasında biraz yayarak okumak. İmale-i Suğra da denebilir.

S.115. **Bedel**, kavramı kıraatte ne anlama gelir?

C.115. Elif, vav , ya harfini, hemzeden bedel olarak, hemze yerine koymaktır.

S.116. **Hazf**, kavramı kıraatte ne anlama gelir?

C.116. Bir harfi, yazıda sureti kalmaksızın yok etmektir.

İ.karaçam,68,69.

S. 117. Allah'ın bütün isimleri için kullanılan terim hangisidir?

C.117. El - Esmâ-ül Hüsnâ

S. 118. İCAZ-UL KUR-AN?

C.118. İcaz: Mucize oluş, bir benzerini yapma konusunda başkalarını aciz bırakan, olağanüstülük, yaratılanların aciz kaldığı, insanların ve cinlerin yapamayacağı aciz kalması. Kelamullah, Yüce Allah-a ait olan. **İCAZUL KUR-AN;** Kur-an-ın veciz ve özlü oluşuna, kelime, cümlelerin derin, eşiz anlamlar, az lafızla çok şey ifade etme eşsizliğine denir.

S. 119. ELFAZ-I KUR-ANİYYE?

C.119. Kur'an-ın her bir kelimesi, sözleri ve harfleri.

S. 120. ESMA-ÜL KUR-AN?

C.120. Kur-an-ı Kerime isim ve sıfat olarak verilen isimlerdir. İmam-ı Zerküşî ve Suyutî 55 e yakın isim zikreder. En meşhur olan isimler; Kur-an ,furkan, kitap, zikr, hikmet, beyan, kerim.....

S. 121. FEZAIL-ÜL KUR-AN?

C.122. Kur-an-ın fazileti, üstünlüğü, erdem ve mükemmelliği. Kur-an okumanın sevabı, okuyanların göreceği karşılık ve sevaptan bahseder. **Hadis Külliyyatlarında ve ilmihal'lerimizde** fezail-ül kur-an bölümleri vardır. Hadis-i şeriflerde her bir harfine 10 hasene ve sevap verileceği ifade edilmektedir.

(K. KerimTerimler sözlüğü. dr. Mustafa özel)

S. 123. ARZA-İ AHİRE ne demektir?

C.123. Son olarak yapılan arz, son okuma, son kontrol demektir. Hz. Peygamber s.a.v. her yıl Ramazan ayında o güne kadar gelen Vahyi, Hz. Cebrail'e a.s okur, böylelikle Kur-an-ı Kerim kontrol edilmiş olurdu. En son Ramazan ayında iki kez yapılan bu karşılıklı kontrole, okumaya **ARZA-İ AHİRE** adı verilmiştir. Bu mukabele sünnetini, bu gün ümmeti Muhammed, her yıl Ramazan ayında ve günlük olarak da bazı camilerde devam ettirmektedir.

(K.kerimTerimler sözlüğü. dr. mustafa özel sh. 26)

S. 124. Ayetül Kürsi, Ayetüd damair, Ayetül Mübahele, Ayetül Müdayene, Ayetül Vudu, Ayetütteyemmüm, Ayetüsseyf, Ayetül Katl, Ayetüzzihar ne demektir?

C.124. Ayetül Kürsi: Bakara suresinin 255. Ayetine verilen isimdir. Bu ayet hakkında Efendimiz.s.a.v. Her şeyin bir zirvesi vardır, Kur-a-ın zirveside bakara suresidir.Orada Kur-an ayetlerinin efendisi olan ayet vardır. O, ayet-el kürsidir.(tirmizi 5,157) Bu ayet, Yüce Allah-ı anlatmakta ve O-nu tanıtmaktadır. Allah-ın en güzel isimleri bu ayette geçmektedir. Bu ayeti, Efendimiz s.a.v. sabah, akşam, yatmazdan evvel, yolculuğa çıkarken ve namazlardan sonra okunmuş ve okunmasını tavsiye buyurmuştur. Tirmizi fezailül kur-an 2,5,158

Ayetüd damair: Nur suresi 31. Ayete verilen isimdir. Burada Kur-an ayetleri içinde en çok zamiri içerdiği için böyle isimlendirilmiştir. Bu ayette 25 zamir geçmektedir ve Müslüman kadınlardan bahsetmektedir.

Ayetül Mübahele: Lanetleşme demektir. A. İmran suresi 61. Ayete verilen isimdir. Ayette yalan söyleyene lanet gelsin diye dua edip lanetleşme konusu anlatılmaktadır. Bu olay, Necran Hristiyanları arasında geçmiştir. **Necran Hristiyanları Hz. İsa a.s. mın** Tanrı olduğunu iddia etmeleri üzerine Efendimiz s.a.v. gelin dua edelim, kim yalan söylüyorsa Allah-ın laneti yalancıların üstün olsun, der. Necran Hristiyanları bu teklife yanaşmamışlar, cizye vermeyi kabul etmişlerdir.

AyetülMüdayene: Bakara 282. ayete verilen isimdir. Kur-an-ın en uzun ayetidir. Borçlar hukuku hakkında önemli bilgiler içermektedir. Borç alıp -veren kimsenin şahitler huzurunda bu anlaşmanın kayıt altına alınması gerektiğinden bahseder. Hak mahrumiyetine dikkat çeker.

AyetülVudu: Abdest ayeti demektir. Maide suresi 6.ayete verilen isimdir.

Ayetütteyemmüm: Teyemmüm ayeti demektir. Maide suresi 6.ayete verilen isimdir.

AyetülKatl: Nisa suresi, 92. ayete verilen isimdir. İnsan öldürmeyle ilgili hükümler yer almaktadır.

Ayetüsseyf: Tevbe suresi 5. ayete verilen isimdir. Ahidlerini bozan, toplumu ifsad eden, Müşriklerin öldürülmeleriyle ilgili ayettir.

Ayetüzzihar: Mücadele suresi 3-4. Ayetlere verilen isimdir. Cahiliye döneminde erkeklerin eşlerini boşamak için kullandıkları usuldür. Eşlerini annelerine, kız kardeşlerine, hala ve teyzelerine kendileriyle ebedi haram olan kimselere benzeterek boşama yoluna giderlerdi.

S.125. TERCÜMANÜL KUR'AN ismi, sahabeden kime verilmiştir?

C.125. Abdullah bin. Abbas r.a in Kur-an tefsirindeki yeri ve ağırlığından dolayı kendisine verilen isimdir. Bu ismi ona A.b. Mes-ud vermiştir.

S.126. TEKRARÜL KUR'AN ne demektir?

C.126. Kur-an-ı Kerimde bazı ayet ve konuların tekrar edilmesidir. Bu Araplar arasında yaygındı. Lafzi tekrarda vurgu amacı ön plandadır. Rahman suresinde 31 kez ﴿قَبَائِي الْآءِ رَبِّكُمْ كُذِّبَانِ﴾ ayet-i tekrar tekrar geçer Allah-ın nimetlerine vurgu yapılır. Yine, İnsan, Karia suresinde tekrarlar bulunmaktadır. Manevi tekrar Ahiretle ilgili konularda, bazı peygamberlerin kıssalarında geçer.

S.127. TERTİBÜ-S SÜVER ne demektir?

C.127. Surelerin tertibini, düzenlenişini ifade eden deyimdir. Surelerin tertibinin Tevkifimi, içtihadimi olduğu konuları içerir.

S. 128. ETTEVASİN- ETTEVASİM ne demektir?

C.128. Huruf-i Mukatta-a dan, Tasin mim ile başlayan surelere verilen genel isimdir. Bunlar (Tasin mim, Şuara, Kasas, Ta sin, Neml sureleri bu şekilde başlar.)

S.129. HAVAMİM ne demektir?

C.129. Huruf-i Mukatta-a dan, Ha- mim ile başlayan surelere verilen genel isimdir. Bunlar (Mü-min, Fussilet, Şuara, Zuhruf, Duhan, Casiye ve Ahkaf)

S. 130. TALİM ne demektir?

C.130. Kur-an-ı Kerimi doğru ve düzenli bir şekilde okuyabilmek için harflerin sıfat ve mahreçlerini bir hoca önünde ağızdan öğrenme yöntemidir.

Önce 28 harfi sırayla Harekeli- Cezimli- Şeddeli ve Med haliyle telaffuzunu güzelce öğrenir, hocasından aldığı gibi okur. Sonra sırayla ‘Tekbir, İstiaze, Besmele, Namaz duaları, Namazdaki cümleler, Amentü, Namaz sureleri belirli bir usulle okunur. Ayrıca Fatiha suresi, Duha suresinden Nas’a kadar kısa sureler talim üzere okunur ve bu şekilde devam eder. Osmanlı döneminde Kur’an, Fatiha’dan- Nas’a kadar talim üzere okutulur ve bu şekilde hafızlıktan talim üzere icazet verilirdi.

Talim, İlmî Kıraat öncesi için çok önemli elzem bir çalışmadır. Her Kur’an talebesi, yüzyıllardır devam eden, Kur-an-ın Telaffuzundaki bu mütevatirliği konusunda çok dikkatli davranmalıdır. Arap olmamıza rağmen, günümüze kadar Kur-an bizlere doğru bir şekilde ulaşmıştır. Kur’an-ın nesilden nesile aktarılmasında, ulaşmasında bizlere çok önemli görevler düşmektedir. Bizde, bizden sonrakilere aynı şekilde aktarmalıyız. Bu konuda Müşafehe, Ahiz konusu çok önemlidir. İyi bir Fem-i Muhsinden, talim hocasından aldığımız ahzi, bizden sonraki nesillere doğru bir şekilde ulaştırmalı. Bu silsilede, bu hizmet kervanında olabilmek büyük bir nasiptir. Kur-an-a hizmet nasip işidir. Herkese nasip olmaz. Kur-an-a hizmet büyük bir şereftir. Buhari-6, ,107 Fezailül Kur-an, Müslim1, 549, Tirmizi,5,175 Fezailül Kur-an, Darimi, 2, 706 hadis no: 2311, İmam-ı Cezeri Mukaddime, i.,karaçam K.Kerimin faziletleri ve okuma kaideleri.

S.131. Asli Hareke kaç tanedir?

C.131. Üç tanedir. Fetha, Kesre, Zamme

S.132. Hemze-i Vasıl ne demektir?

C.132. Hemze-i Vasıl: Hemze-i Vasılın, kendisiyle başlandığı zaman okunan, bir önceki harfle başlanıldığı zamaz düşen, okunmayan hemzedir.

S.133. Hemze-i Vasıl ile başlayan sureler hangileridir?

C.133: Kur'ân-ı Kerim'de 12 sure, Hemze-i vasl ile başlar. Bu sureler arasında, besmele ile vasıl yapıldığında hemzeler telaffuzdan düşer yani okunmazlar.

1. Fâtiha suresi اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
2. En'âm suresi اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ
3. Kehf suresi اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ
4. Sebe suresi اَلْحَمْدُ
5. Fâtır suresi اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ فَاطِرِ
6. Enbiyâ suresi اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ
7. Muhammed suresi اَلَّذِينَ كَفَرُوا
8. Kamer suresi اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ
9. Rahmân suresi اَلرَّحْمٰنُ
10. Hâkkah suresi اَلْحَاقَّةُ
11. Alak suresi اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ
12. Kâriah suresi اَلْقَارِعَةُ

134. HEMZE-I KAT'I ne demektir?

C.134. HEMZE-I KAT'I: Vasıl ve ibtida hallerinde hem hattan, hem lafızdan düşmeden okunan hemzedir.

S. 135. Hemze-i Kat'ı ile başlayan sureler hangileridir?

C. 135. Kur'ân-ı Kerim'de 16 sure, Hemze-i Kat'ı ile başlar. Tilavet sırasında, Besmele bu surelere vasledilirse, hemzeler düşürülmeden okunur.

- | | |
|---------------------|----------------------------------|
| 1. Nahl Suresi | آتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ |
| 2. Fetih suresi | إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ |
| 3. Vakıa suresi | إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ |
| 4. Münafikun suresi | إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ |
| 5. Nuh suresi | إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا |
| 6. Tekvir suresi | إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ |
| 7. İnfitar suresi | إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ |
| 8-İnşikak suresi | إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ |
| 9. İnşirah suresi | أَلَمْ تَشْرَحْ لَكَ |
| 10. Kadr suresi | إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ |
| 11. Zilzal suresi | إِذَا زُلْزِلَتْ |
| 12. Tekasür suresi | أَلْهَيْكُمْ التَّكَاثُرُ |
| 13. Fil suresi | أَلَمْ تَرَ كَيْفَ |
| 14. Maun suresi | أَرَأَيْتَ الَّذِي |
| 15. Kevser suresi | إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ |
| 16. Nasr suresi | إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ |

S.136. Sevgili Peygamber Efendimiz s.a.v in minberi ile kabri arasındaki kısma ne ad verilir?

C.136.Ravza-i Mutahhara

S.137. Havkale ne demektir?

C.137. لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ dir.

S.138. Hak Dinin Tarifi Nedir?

C.138. Din, akıl sahibi insanları kendi tercihleriyle bizzat hayırlı olan şeylere götüren ilâhî bir kanundur. (İlmihal I,T.D.V yay.,İst.1998, s.4)

S.139. Dinin Kurucusu Kimdir?

C.139. Dinin kurucusu Allah tır. Allah tan başka kimsenin din kurma, din yapma yetkisi yoktur.(İlmihal I, s.9)

S.140. Dinin Muhatabı Kimdir?

C.140. Dinin muhatabı akıl sahipleridir. Yani dinin hükümleriyle ancak akıl sahibi kimseler mükelleftir. (İlmihal I s.9)

S.141. Dinin Gayesi Nedir?

C.141. Dinin gayesi; İnsanları dünya ve ahrette mutlu kılmaktır.(a.g.e. s.9)

S.142. İslam Dininin Özellikleri Nelerdir?

C.142.

1) İslam Dini son dindir.

2) İslam evrensel bir dindir.

3) İslam Dininin itikat, ibadet, muamelat ve ahlakla ilgili değişmeyen esasları vardır.

4) Bütün insanlar için, tek kurtuluş olan dindir.

5) Hz.Adem a.s. dan Hz.Muhammed s.a.v e kadar gönderilen dinlerin genel adıdır.

6) Hz. Muhammed s.a.v e gönderilmesi.

(a.g.e, s.13-15)

KUR'AN-I KERİM'İN FAZİLETİ HAKKINDA HADİS-İ ŞERİFLER

1. "Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir."
2. "Her kim Allah'ın kitabından bir harf okursa o harfin karşılığında kendisine bir sevap verilir. Her sevabın karşılığında on mislidir. Elif-Lam-Mim bir harftir demiyorum. Fakat Elif bir harftir, Lam bir harftir, Mim de bir harftir."
3. "Şüphesiz ki Allah, bu kitap sebebiyle bir takım milletleri yüceltir ve diğer bir kısmını da alçaltır."
4. "Kur'an'ı okuyan mümin, kokusu hoş ve tadı güzel turunç gibidir. Kur'an'ı okumayan mümin ise, tadı güzel olup kokusu olmayan hurma gibidir. Kur'an'ı okuyan facir (günahkâr kimse) kokusu güzel olup tadı acı olan reyhane bitkisi gibidir. Kur'an okumayan facir ise tadı acı olup kokusu olmayan Ebu Cehil karpuzu gibidir. İyi arkadaş güzel koku satan kimse gibidir. Sana ondan hiçbir şey sirayet etmese güzel koku sirayet eder. Kötü arkadaş ta demirci körüğü çeken gibidir. Onun is ve karasından sana bir şey bulaşmasa bile dumanı seni rahatsız eder."
5. "Kur'an'ı maharetle okuyan kimse Allah'a yakın olan yüce meleklerle beraberdir. Kur'an'ı kekeleyip zorluk çekerek okuyan kimseye ise iki kat ecir vardır."
6. "Ebu Zerr(ra)'dan şöyle rivayet edilmiştir. : "Ya Rasulallah, bana öğüt ver" dedim. "Allah'a karşı gelmekten sakın, takva yolunu tut. Çünkü o bütün işlerin başıdır." Buyurdu. "-Ya Rasulallah! Daha ne tavsiye edersiniz?" dedim. "Kur'an'ı okumaya devam et. Çünkü Kur'an dünyada senin için bir nurdur. Yolunu aydınlatır. Gökte senin için bir azıktır, kıyamette sana faydası dokunur" buyurdu. Başka bir rivayette şu ilave vardır: "....Diline sahip ol, ancak hayır söyle. Şüphesiz ki sen ancak bununla şeytanı yenersin."

7.“**Kur’an şefaattçidir, şefaati kabul edilir. Savunucudur, savunması kabul edilir.** Kim onu lider kabul edip peşinden gider (hükümlerine uyar)sa kendisini cennete götürür. Kim de onu arkasına iterse kendisini cehenneme sevk eder.”

8.“**Kur’an-ı okuyunuz. Çünkü Kur’an kıyamet gününde kendisini okuyanlara şefaattçi olarak gelir.**”

9.“ **Kim, Kur’an-ı Kerim’i okuyup içerisindeki hükümlerle** amel ederse kıyamet gününde ana ve babasına bir taç giydirilir ki parlaklığı, **güneşin evlerdeki parlaklığından daha güzeldir.** Ya Kur’an’la amel edene verilecek mükâfatı tahmin edebiliyor musunuz ?”

10.“**Kur’an öğreniniz, okuyunuz ve okutunuz.** Zira Kur’an-ı öğrenip okuyan, onunla amel eden, hafızasında Kur’an olduğu halde uyuyan kimsenin hali ise, içi misk dolu, ağzı bağlı dağarcık gibidir.”

11.“Sizler Allah’ın kelamı olan **Kur’an’dan daha faziletli bir şey ile Allah’a dönemezsiniz**”. Başka bir rivayette “Kur’an-ı Kerim Allah’a gökler, yer ve aralarında bulunan varlıklardan daha sevimlidir.” buyurulmuştur.

12.“**Ümmetlerin en şereflipleri Hamele-i Kur’an** (Kur’an-ı ezberleyip ona hizmet edenler) ve geceleri ibadet edenlerdir.” Başka bir rivayette “Hamele-i Kur’an cennet ehlinin bayraktarlarıdır” buyrulmaktadır.

13.“**Kim Kur’an’ı okur da onunla insanları sömürür, mallarını yemeye vesile edinirse, kıyamet gününde yüzü etten soyulmuş olarak gelir.**”

14.“**Kur’an-ı seslerinizle güzelleştirin.** Çünkü güzel ses Kur’an’ın güzelliğini artırır. Başka bir rivayette “Güzel ses Kur’an-ın ziynetidir.” Bir başka rivayette ise “Her şeyin bir süsü vardır. Kur’an’ın süsü de güzel sestir” buyrulmaktadır.

15. **“Kur’an-ı hüzünle oku. Çünkü o hüzünle inmiştir.”** Bir başka rivayette “Kur’an’ı okuyun ve ağlayın, şayet ağlayamıyorsanız ağlamaya çalışınız.”

16. **“Kur’an-ı okuyunuz. Şüphesiz Allah, Kur’an-ı ezberleyen bir kalbe azab etmez.”** Başka bir rivayette ise şu ilave vardır: “...Kur’an-ı sevenlere müjdelers olsun.”

17. **“Kur’an apaçık bir nurdur.** Hikmetli bir zikir (kitap) ve dosdoğru bir yoldur.” Bir başka rivayette “Bu Kur’an Allah’ın ziyafet sofrasıdır. Yiyebildiğiniz kadar onun (ruhları doyuran, insanı manen yücelten) nimetlerinden tadınız. Şüphesiz ki bu Kur’an Allah’ın ipidir. (bir ucu semada, bir ucu yeryüzündedir. Düşenler ancak ona tutunmak suretiyle kalkabilirler.) O,apaçık bir nurdur (insanları aydınlatır). Faydalı şifadır. (Maddi ve manevi dertlerin devası ondadır.) Kur’an, kendisine sarılanların koruyucusu, kendisine uyanların kurtarıcısıdır. Kur’an’a uyan doğru yoldan sapmaz ki kınansın; eğrilmez ki doğrultulsun. Kur’an’ın insanları hayrete düşüren şeyleri tükenmez. O, çok okumakla eskimez (her okuyuşta insana daha fazla bir haz ve şevk verir. Daha yeni yeni şeyler anlaşılır.) Onu okuyunuz. Çünkü Allah onu okumanın her harfine 10 sevap verir.”

18. **“Kur’an devadır.”** Bir başka rivayette “En hayırlı dua Kur’an’dır.” Bir başka rivayette ise “İki şifaya sarılınz. Bunlar bal ve Kur’an’dır.”

19. **“Kim Allah kitabından bir ayet dinlerse ona kat kat sevap yazılır, kim de ondan bir ayet okursa kıyamette kendisine nur olur.”**

20. **İki kimseye gıpta edilir:** Birisi kendisine Allah’ın Kur’an öğrenmeyi nasip ettiği kimsedir ki, gece gündüz onunla meşgul olur. Diğeri de Allah’ın kendisine mal verdiği kimse olup, gece gündüz onu hayır yerlere sarf eder.”

Not: Bu hadisi Şerifler Aliyyü’l – Kari’nin Kur’an- Kerim’in fazileti hakkında derlediği hadislerden seçilmiştir..

HATİM DUASI

الحمد لله رب العالمين , والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى اله وصحبه اجمعين , ياربنا تقبل منا انك انت السميع العليم , وتب علينا يامولينا انك انت التواب الرحيم , واهدنا ووفقنا الى الحق والى طريق مستقيم , ببركة ختم القران العظيم , وبحرمة من ارسلته رحمة للعالمين , واعف عنا يا كريم , واعف عنا يارحيم , واغفر لنا ذنوبنا بفضلك وكرمك يا اكرم الاكرمين , اللهم زينا بزينة القران , واكرمنا بكرامة القران , وشرفنا بشرافة القران , والبسنا بخلعة القران , وادخلنا الجنة بشفاعة القران , وعافنا من كل بلاء الدنيا وعذاب الاخرة بحرمة القران , اللهم اجعل القران لنا فى الدنيا قرينا , وفى القبر مونسنا , وفى القيامة شفيعا وعلى الصراط نورا , والى الجنة رفيقا , ومن النار سترا وحجابا , والى الخيرات كلها دليلا واماما بفضلك وجودك وكرمك يا اكرم الاكرمين ويا ارحم الراحمين

HATİM DUASI

Yarabbel âlemin, okunan Kur'an-ı Kerim'den hasıl olan sevabı, yüce Peygamberimiz Muhammed Mustafa (sav) in mübarek ruhlarına hediye eyledik, sen vasıl eyle yarabbi. Ayrıca bütün Peygamberlerin, sahabelerin, müctehid imamların, evliya-i kiramin, salihlerin ve ahirete göçmüş bütün müslümanların da ruhlarına hediye eyledik sen vasıl eyle yarabbi.

Burada bulunan din kardeşlerimizin ahirete göç etmiş yakınlarının da ruhlarına hediye eyledik sen haberdar eyle yarabbi.

Hatalarımızı affeyle yarabbi.

Ey kalplerimizi evirip çeviren Allahım! Kalplerimizi dinin üzere sabit kıl yarabbi.

Allahım! Acizlikten, korkaklıktan, kabir azabından, hayatın ölüm ve fitnesinden sana sığınırız. Bizleri muhafaza eyle yarabbi.

Allahım! Fayda vermeyen ilimden, ürpermeyen kalpten, doymayan nefisten ve icabet edilmeyen duadan sana sığınırız. Bizleri muhafaza eyle yarabbi.

Allahım! Peygamberimiz Hz. Muhammed'in senden istediği her hayrı, bizde istiyoruz. Bizlere lutfeyle yarabbi.

Yine Peygamberimizin sana sığındığı her türlü şerden sana sığınıyoruz. Bizleri de muhafaza eyle yarabbi.

Dertli kullarına deva, hasta kullarına şifa, borçlu kullarına eda ihsan eyle yarabbi.

Yurdumuzu ve bütün İslam âlemini her türlü bela ve musibetlerden koru yarabbi.

Bizi ve neslimizi İslam'a ve Kur'an'a hizmet eden kimselerden eyle. Bizlere rızana uygun işler yapmayı ve rızanı kazanıp cennet ve cemalinle müşerref olmayı nasip eyle yarabbi.

Bizleri Kur'an ahlakıyla ahlaklandır yarabbi.

Bizleri İslam'ın nurundan Kur'an'ın hidayetinden mahrum eyleme yarabbi.

Bizleri bollukta ve yoklukta sana şükredenlerden eyle yarabbi.

Rızana uygun bir hayat yaşayıp kâmil bir iman ile huzuruna varmayı bizlere nasip eyle yarabbi.

Dualarımızın ve okunan hatmi şerifin kabulü, burada bulunan tüm Müslümanların kardeşlerimizin ölmüşlerinin ruhları için, EL FATİHA.